

ADRODDIAD I'R CABINET
26 TACHWEDD 2013

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS – AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: RHAGLEN GYFALAF 2013/14 – 2015/16

Swyddog Cyswllt: DAFYDD L EDWARDS – PENNAETH CYLLID

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Adroddir ar adolygiad diwedd yr ail chwarter (sefyllfa 30 Medi 2013) o'r rhaglen gyfalaf, a gofynnir i'r Cabinet ffurfiol 26 Tachwedd 2013 gymeradwyo'r ariannu addasedig.

Cyflwyniad / Crynodeb

Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen ddiwygiedig a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae'r adroddiad mewn 4 rhan:

Rhan 1: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £121m am y 3 blynedd 2013/14 – 2015/16.

Rhan 2: Eglurhad o ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £12.732m ers yr adolygiad diwethaf.

Y Cabinet sydd wedi'i awdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf, felly ym mharagraff 2.9 gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen (rhan 1) a'i ariannu (rhan 2).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

Rhan 3: Symudiadau o 2013/14 i 2014/15.

Rhan 4: Gwariant 6 mis cyntaf 2013/14.

Prif Gasgliadau:

Gofynnir am gymeradwyaeth i gynnydd o £12.7m yn y rhaglen tair blynedd, ail-broffilio gwariant o £3.3m o 2013/14 i 2014/15.

Fe welir fod gwerth y rhaglen gyfalaf eleni wedi codi i dros £49m, a chyfanswm y rhaglen tair blynedd gyfredol wedi codi i dros £121m, sy'n gyflawniad sylweddol gan y Cyngor yn yr hinsawdd ariannol bresennol.

Bu cynnydd o 3% yn y lefel gwariant ar ddiwedd Medi eleni (2013/14) o'i gymharu â'r un cyfnod (6 mis) y llynedd. Mae hyn yn welliant am yr ail flwyddyn yn olynol.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario cyfalaf, a rhaid i'r Cabinet ffurfiol gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2013/14 - 2015/16.

Ystyriaethau perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

Adroddir ar oedi gyda rhai cynlluniau penodol (rhan 3), a gallasai'r Pwyllgor Craffu perthnasol ddewis asesu effaith yr ail-broffilio ar wasanaethau sydd wedi ymdopi'n hirach gyda'r "hen" asedau.

Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen fel bydd modd cyflawni'r prosiectau cyfalaf, ac adrodd ar adolygiad 3^{ydd} chwarter i gyfarfod 18 Chwefror 2014 y Cabinet.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Fel yr wyf wedi awgrymu o'r blaen pan yn trafod yr eitemau hyn, mae rheolaeth fyw o'r rhaglen gyfalaf yn allweddol nid yn unig ar gyfer rheolaeth gyllidol y Cyngor ond hefyd i sicrhau ein bod fel Cyngor yn gwireddu'r hyn yr ydym wedi ei addo i drigolion wrth lunio'r Gyllideb Gyfalaf am y flwyddyn. Yn y cyd-destun hynny, mae'n galonogol bod lefel cymharol y gwariant yn erbyn y gyllideb yn well na'r flwyddyn ddiwethaf. Yn ogystal, mae rheolaeth fyw yn allweddol er mwyn ymateb i newidiadau o'n cwmpas o ran ffynonellau ariannu ac amgylchiadau prosiectau unigol. Rwy'n cymeradwyo'r adroddiad.

Y Swyddog Monitro:

Dim i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Dim

1 RHAGLEN GYFALAF 2013/14 i 2015/16

1.1 Gweler isod gymhariaeth o'r rhaglen gyfalaf hyd at ddiwedd Medi yn erbyn y sefyllfa diwedd Mehefin:

CYMHARIAETH RHWNG Y CHWARTER CYNTAF A'R AIL CHWARTER

	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN				ADOLYGIAD DIWEDD MEDI				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y CHWARTER DIWETHAF
	2013/14	2014/15	2015/16	CYFANSWM	2013/14	2014/15	2015/16	CYFANSWM	
ADRAN	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adnoddau Dynol	55	449	0	504	45	459	0	504	0
Addysg	8,169	6,805	16,163	31,137	9,570	7,030	23,937	40,537	9,400
Cyllid	0	59	0	59	0	59	0	59	0
Darparu a Hamdden	307	301	0	608	229	379	0	608	0
Democratiaeth a Chyfreithiol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economi a Chymuned	7,725	2,733	100	10,558	5,796	6,622	100	12,518	1,960
Gofal Cwsmer – Eiddo	9,657	4,802	3,097	17,556	8,957	5,442	3,097	17,496	(60)
Gofal Cwsmer – Eraill	735	1,618	945	3,298	747	1,380	797	2,924	(374)
Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol	3,015	2,000	2,000	7,015	3,095	2,027	2,000	7,122	107
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	7,920	6,982	2,603	17,505	8,989	6,753	2,603	18,345	840
Rheoleiddio	10,835	8,434	161	19,430	11,676	8,474	161	20,311	881
Strategol a Gwella	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tai Cyngor (Gweddillol)	32	0	0	32	32	0	0	32	0
Ymgynghoriaeth	51	16	18	85	29	16	18	63	(22)
Corfforaethol	0	276	382	658	0	276	382	658	0
CYFANSWM	48,501	34,475	25,469	108,445	49,165	38,917	33,095	121,177	12,732

2 NEWIDIADAU I'R FFYNONELLAU ARIANNU

2.1 Mae cynnydd o £12.732m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf tair blynedd ers y sefyllfa chwarter cyntaf. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

FFYNHONNELL ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN			ADOLYGIAD DIWEDD MEDI			CYNNYDD/ (LLEIHAD) £000
	2013/14 £000	2014/15 £000	2015/16 £000	2013/14 £'000	2014/15 £'000	2015/16 £000	
Benthyca gyda chefnogaeth	4,166	4,166	4,166	4,166	4,166	4,166	0
Benthyca heb gefnogaeth	4,209	6,690	7,452	6,051	5,355	11,547	4,602
Grantiau a Chyfraniadau	25,681	15,295	7,424	23,124	20,698	11,103	6,525
Derbyniadau Cyfalaf	1,573	1,096	1,680	1,526	1,291	1,680	148
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	4,531	721	3,160	4,704	722	3,160	174
Cronfa Cyfalaf	4,921	4,588	200	4,943	4,411	52	(303)
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	3,420	1,919	1,387	4,651	2,274	1,387	1,586
CYFANSWM	48,501	34,475	25,469	49,165	38,917	33,095	12,732
CYFANSWM 3 MLYNEDD			108,445			121,177	

2.2 Cynlluniau Ysgolion - 'Tranche 3' a 'Chanrif 21' (Adran Addysg)

Ail broffiliwyd yr ariannu ar gyfer rhai o'r cynlluniau canlynol sef –

'Tranche 3' – cronfa cyllido cyfalaf trosiannol y Llywodraeth

- Ysgolion ardal Bro Dysynni (gan gynnwys Ysgol Craig y Deryn, Ysgol Penybryn, Ysgol Dyffryn Dulas ac Ysgol Pennal)

'Ganrif 21' – rhaglen ysgolion yr unfed ganrif ar hugain

- Ysgol O.M.Edwards, Llanuwchllyn ac Ysgolion ardal Bala
- Ysgolion ardal Dolgellau
- Ysgol newydd Groeslon
- Ysgol newydd Hafod Lon
- Ysgol newydd Glan Cegin

Mae'r ail-broffilio wedi cael effaith ar amseriad y buddsoddiad angenrheidiol gan y Cyngor, a ariennir yn bennaf drwy fenthyciad heb gefnogaeth, a hefyd ar amseriad y grant gan y Llywodraeth. Noder mai effaith 3 mlynedd yn unig a welir yma, sef oes y rhaglen gyfalaf cyfredol, ond bydd y cynlluniau yn parhau i'r flwyddyn ariannol 2017/18. Gweler y tabl isod am grynodedb o'r addasiadau i'r sefyllfa ariannu gyfredol:

FFYNHONNELL ARIANNU	2013/14	2014/15	2015/16	CYFANSWM £'000
	£'000	£'000	£'000	
Benthyca heb gefnogaeth	2,193	(504)	3,228	4,917
Grantiau a Chyfraniadau	(2,814)	2,050	3,679	2,915
Cronfa Cyfalaf	680	(680)	0	0
CYFANSWM	59	866	6,907	7,832

Mae'r gwariant a'r ariannu ar gyfer ysgolion ardal Bro Dysynni eisoes wedi eu cymeradwyo gan y Llywodraeth, ac felly nid oes risg ariannol i'r cynlluniau yma. Ar wahân i hwnnw mae gweddill y cynlluniau yn amodol ar gymeradwyaeth o'u hachosion busnes manwl, ac felly yn parhau gydag elfen o risg ariannol. Fodd

bynag, gan fod y Llywodraeth yn awyddus i'r Cyngor gydnabod ein hymrwymiad ariannol i'r cynlluniau, rydym wedi cynnwys ariannu'r cynlluniau yn eu cyfanrwydd yn y rhaglen gyfalaf sy'n rhan 1 uchod. Pe byddai'r cynlluniau busnes yma yn methu am ryw reswm, byddai angen tynnu'r ariannu cyfatebol allan o'r rhaglen.

2.3 Benthycia Heb Gefnogaeth

Yn ychwanegol i'r addasiad a nodwyd yn 2.2 uchod mae yna leihad o (£315,000) yn y dull yma o ariannu yn bennaf oherwydd:

- **Cynlluniau Rheoli Carbon (Adran Gofal Cwsmer - Uned Eiddo) - (£253,000) yn 2013/14**, sydd yn adlewyrchu ail broffilio cynlluniau rheoli carbon cyfredol sydd yn cael eu hariannu drwy fenthyciad Salix.

2.4 Grantiau a Chyfraniadau

Yn ychwanegol i'r addasiad a nodwyd yn 2.2 uchod mae yna gynnydd net o £3,610,000 yn y dull yma o ariannu yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun Oriol Gwynedd (Adran Economi a Chymuned) - £400,000 yn 2013/14, a £1,481,065 yn 2014/15**
Derbyniwyd grantiau gan Fenter Môn Menai £400,000, Cronfa Dreftadaeth y Loteri £1,400,000 a Phrifysgol Bangor £81,065 at gynllun i greu amgueddfa newydd ac oriel gelf ym Mlas yr Esgob, Bangor.
- **Cynllun Dysgu yn y Gymru Ddigidol (Adran Addysg) - £1,290,000 yn 2013/14**
Ariennir y cynllun yma drwy grant penodol gan y Llywodraeth ar gyfer gwella cysylltedd digidol ar draws ysgolion Cymru.
- **Cynllun Llwybrau Diogel yn y Gymuned - Edern i Morfa Nefyn (Adran Rheoleiddio) - £205,000 yn 2013/14**
Derbyniwyd grant gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y gwelliannau i'r llwybr aml-ddefnyddiwr uchod.
- **Biniau Gwastraff (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £116,570 yn 2013/14**
Derbyniwyd Grant Rheoli Gwastraff Cynaliadwy gan Lywodraeth Cymru ar gyfer pryniant o finiau gwastraff.

2.5 Derbyniadau Cyfalaf

Cynnydd net o £148,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd cyfraniad o £100,000 yn 2014/15 gan yr Adran Economi a Chymuned at gynllun Amgueddfa Oriol Gwynedd (gweler hefyd 2.4 uchod a 2.6 isod).

2.6 Refeniw Adrannol a Chorfforaethol

Cynnydd net o £174,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd cyfraniad o £78,570 yn 2013/14 gan yr Adran Rheoleiddio at gynllun Penamser Porthmadog. Mae'r cyfraniad yma ar gyfer ariannu gorwariant dros dro ar y cynllun i greu cylchfan newydd ar lôn Criccieth allan o Borthmadog, ond gobeithir denu grant i'w amnewid cyn diwedd y flwyddyn ariannol.

2.7 Cronfa Cyfalaf

Lleihad o £302,600 yn y dull yma o ariannu, oherwydd trosglwyddiad o ariannu cyfalaf i ariannu costau swyddi refeniw dros dair blynedd sydd yn berthnasol i gynllun technoleg gwybodaeth 'EDRMS' (*'Electronic Document and Records Management System'*) yr Adran Gofal Cwsmer. Mae hon yn system gorfforaethol i reoli a phrosesu dogfennau.

2.8 Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill

Cynnydd net o £1,436,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cynllun gwaith dwr yn Sandilands, Tywyn (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £506,310 yn 2013/14**
Defnydd o Gronfa Carthffosiaeth a sefydlwyd i'r perwyl yn 2010.
- **Cynlluniau Rheoli Carbon (Adran Gofal Cwsmer - Uned Eiddo) £498,570 yn 2013/14 a 2014/15**
Defnydd o Gronfa sydd yn gysylltiedig â Rheoli Carbon.
- **Cynlluniau Pontydd a Waliau Cynnal (Adran Rheoleiddio) £234,000 yn 2013/14**
Defnydd o Gronfa Tywydd Garw a sefydlwyd gan y Cabinet wrth gau cyfrifon 2012/13.
- **Cynllun addasiadau Caergylchu (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £236,530 yn 2013/14**
Defnydd o Gronfa Adnewyddu berthnasol.
- **Cynllun Oriol Gwynedd (Adran Economi a Chymuned) - £150,000 yn 2014/15** (gweler hefyd 2.4 a 2.5 uchod)
Defnydd o gronfa cydariannu cynlluniau'r Cyngor.

2.9 Argymhelliad

Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2013/14 i 2015/16 a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (para. 2.2 i 2.8 uchod).

3 PROFFILIAU GWARIANT BLYNYDDOL

3.1 Cyfanswm lefel yr ail-broffilio yn y rhaglen gyfalaf o 2013/14 i 2014/15 hyd yma yw £3,322,070. Mae'r ffigyrau yn rhan 1 o'r adroddiad yn adlewyrchu hyn, gyda'r prif eitemau fel a ganlyn –

Cynlluniau wedi'u hariannu o adnoddau'r Cyngor:-

- Ysgol Brynrefail – dileu 6 dosbarth symudol (Adran Addysg) £450,000
- Cynlluniau Rheoli Carbon (Adran Gofal Cwsmer – Uned Eiddo) £222,000
- Cynlluniau Asbestos a Tân (Adran Gofal Cwsmer – Uned Eiddo) £200,000

Cynlluniau wedi'u hariannu (yn rhannol) drwy grantiau penodol:-

- Academi Hwyllo Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) £1,817,800

3.2 Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu colled mewn grant.

3.3 Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau cyfredol heb eu gwella.

4 GWARIANT CYFALAF 6 MIS CYNTAF 2013/14

4.1 Mae'r tabl isod yn dadansoddi sefyllfa gwir wariant cyfalaf adrannau'r Cyngor ar ddiwedd yr ail chwarter (6 mis), gyferbyn â'r rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2013/14 (blwyddyn gyfan) -

CRYNODEB	RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LLAWN (adolygwyd Medi) 2013/14	GWIR WARIANT Y 6 MIS HYD AT
	£'000	30/09/2013 £'000
Adnoddau Dynol	45	11
Addysg	9,570	4,090
Cyllid	0	0
Darparu a Hamdden	229	35
Democratiaeth a Chyfreithiol	0	0
Economi a Chymuned	5,796	987
Gofal Cwsmer – Eiddo	8,957	5,232
Gofal Cwsmer – Eraill	747	126
Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol	3,095	1,531
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	8,989	2,848
Rheoleiddio	11,676	2,503
Strategol a Gwella	0	0
Tai Cyngor	32	0
Ymgynghoriaeth	29	0
Corfforaethol	0	0
CYFANSWM	49,165	17,363

Mae rhai adrannau yn ymddangos i fod yn gwario llai na hanner y gyllideb flynyddol hyd yma, sef Adran Economi a Chymuned (yn bennaf oherwydd oedi gyda'r cynllun Academi Hwyllo ym Mhwllheli), Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn bennaf oherwydd proffil gwariant cynllun GwyrAD) a'r Adran Rheoleiddio (yn bennaf oherwydd proffil gwariant Pont Briwet). Er hynny mae'r adrannau yn hyderus y byddent yn gwario yn unol â'r rhaglen erbyn diwedd yr ail hanner o'r flwyddyn.

4.2 Mae bron i £17.4m wedi ei wario yn ystod y chwe mis cyntaf, sef 35% o'r gyllideb.

CRYNODEB	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2013/14	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2012/13	CYNNYDD
Cyllideb Blwyddyn Gyfan	£49.2miliwn	£42.2miliwn	£7.0miliwn
Gwariant y 6 mis cyntaf	£17.4miliwn	£13.4miliwn	£4.0miliwn
Gwariant fel canran o'r gyllideb	35%	32%	3%

4.3 Er gwaethaf yr ail broffilio, mae'r gyfran sydd wedi'i wario eleni yn uwch na'r gyfran gyfatebol llynedd. Mae hyn yn welliant am yr ail flwyddyn yn olynol.